

Utlåtande 2012:22 RV (Dnr 336-828/2011)

Levande förortscentrum

Motion (2011:32) av Ann-Margarethe Livh (V)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2011:32) av Ann-Margarethe Livh (V) om ”Levande förortscentrum” anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Joakim Larsson anför följande.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh (V) berör i motion (2011:32) frågan om utvecklingen i stadens förortscentrum de senaste åren. I syfte att få levande förorter föreslås en rad åtgärder, däribland upprustning av lokaler, återflytt av kommunala verksamheter, start av småföretagarcentrum samt att köpa tillbaka de förortscentrum som såldes till Boultonbee.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB samt kommunstyrelsens handikappråd. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet vidare till AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem samt Stockholm Business Region AB.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att prioritera den lokala utvecklingen men att den måste skapas och drivas med lokala krafter, medborgare med stöd från stadens bolag och förvaltningar i enlighet med visionsprogrammen för Järva och Söderort.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det redan nu sker och planeras för angelägna satsningar i och i anslutning till flera av stadsdelsområdets centrumområden.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd anser att välfungerande centrumbildningar i varje stadsdel är önskvärt och framhåller att det är bra att arbetet påbörjats inom ramen för Söderortsvisionen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser att det är viktigt att stadens förortscentrum ska blomstra och vara självklara mötesplatser med god kommersiell och kommunal service. Företagens, bostadsbolagens och företagarnas verksamheter ligger dock utanför förvaltningens verksamhet.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att förslaget i motionen stämmer överens med det som står i Översiktsplanen för Stockholm om att staden bör fortsätta att värna såväl större centrumanläggningar som mindre stadsdelscentrum i ytterstaden.

Stockholms Stadshus AB anser att pågående arbete hos bolagen och koncernledningen ligger i linje med motionärens förslag samt att arbetet, även fortsättningsvis, måste utgå ifrån de berörda bolagen och respektive centrums förutsättningar då dessa är mycket olika.

Kommunstyrelsens handikappråd anser att det är viktigt att utveckla de lokala centrumen då detta är en trygghet för deras grupp.

Mina synpunkter

Inom ramen för ytterstadsarbetet pågår redan ett arbete vilket i stort ligger i linje med motionärens förslag. Utgångspunkten är att, utifrån de förutsättningar som finns lokalt, tillgodose de servicebehov som finns hos de boende. Jag delar däremot inte motionärens uppfattning att frågorna som berörs enbart är applicerbara i ytterstaden. Det finns även stadsdelar i innerstaden som saknar vissa servicefunktioner såsom bank och post.

En relevant fråga i sammanhanget är vilken grundläggande service som ett lokalt centrum bör erbjuda de boende. Att komma ihåg i sammanhanget är att det inte är möjligt att skapa lokala motsvarigheter till Kista galleria eller Skärholmens centrum överallt. Det är viktigt att varje stadsdel utgår från sina egna förutsättningar och villkor. Detta betonas även i såväl Vision Söderort som i Vision Järva där centrumutvecklingen i ytterstaden lyfts fram.

Ett exempel på ett arbete som pågår är utformningen av nya Rinkebystråket, vilket innebär ett tillskott av lokaler för såväl föreningar som näringsidkare och kommersiell verksamhet. I norra Järva diskuteras centrumets utveckling för närvarande i nära dialog med näringsidkare och boende i syfte att skapa ett ökat kundunderlag för Akalla och Husby centrum. Även i Söderort har staden deltagit i centrumutvecklingen, bland annat i Hökarängen och Rågsved.

I arbetet med att ta tillvara på de lokala förutsättningar som finns är det även viktigt att föra en dialog med fastighetsägaren i respektive centrum. Den nya centrumägaren Fastpartner har inlett en dialog med sina hyresgäster i syfte att snabbt åtgärda utebliven förvaltning, vilket gör att handlarna upplever en förbättring, något som gynnar centrumutvecklingen.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2011:32) av Ann-Margarethe Livh (V) om ”Levande förortscentrum”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Karin Wanngård* och *Tomas Rudin* (båda S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. tillstyrka motionen
2. därutöver anföra:

Mot bakgrund av den allt mer problematiska situationen i många av stadens förortscentrum som tas upp i motionen samt den omfattande forskning som pekar på vikten av levande och multifunktionella förortscentrum bör en strategisk plan tas fram för att säkerställa att Stockholms alla förorter ska kunna utvecklas på ett långsiktigt bra sätt. Denna strategiska plan behövs för att, dels skapa en helhetsbild och förståelse av situationen i hela Stockholm och dels för att koordinera de insatser som redan görs och som bör genomföras. Motionen listar flera viktiga politiska åtgärder som bör vara aktuella.

De insatser som görs idag och som redogörs för i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande är långt ifrån tillräckliga och därför är en strategisk plan med kraftfulla åtgärder ett angeläget komplement.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Daniel Helldén* (MP) enligt följande.

Stockholms stad bör kontinuerligt arbeta med att skapa goda förutsättningar för ytterstadens småcentrum. Ytterstadens centrum måste vara attraktiva inte bara för handel och service utan även fungera som naturliga mötesplaster. Den byggda miljön i Stockholms förorter och i ytterstaden har en stor utvecklingspotential som bättre måste tas till vara i ett växande Stockholm. Miljöpartiet anser dock att det konkreta utbudet av centrumens innehåll och funktioner bör hanteras lokalt av fastighetsägarna, de lokala handlarna och de boende.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:32) av Ann-Margarethe Livh (V) om ”Levande förortscentrum” anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i detta utlåtande.

Stockholm den 8 februari 2012

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Joakim Larsson

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Karin Wanngård, Roger Mogert, Tomas Rudin* och *Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Karin Rågsjö* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2011:32) av Ann-Margarethe Livh (V) om ”Levande förortscentrum” bifalles.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Visst bedrivs redan idag ett arbete för att förbättra förortscentrumen, det görs utredningar och kartläggningar, men det gäller att knyta ihop kunskapen och behoven till en

tydlig färdriktning som vägleder alla nämnder och styrelser. Idag finns ett stuprörstänkande och tunnelseende som leder till beslut i enskilda nämnder/styrelser som kan motverka helheten. Det glädjer mig därför att remissinstanserna är så positiva till förslagen att ta ett helhetsgrepp om förortscentrumen och arbeta efter de förslag som läggs i motionen.

Stockholms stad behöver en genomtänkt strategi med målet att förortscentrumen ska blomstra och vara självklara mötesplatser för stockholmarna och erbjuda en god tillgänglig offentlig och kommersiell service. Förortsbor och småföretag ska stå i centrum, men också omvärlden måste med - landstinget, staten, närliggande kommuner och närings- och föreningslivet. Små boendecentrum kan aldrig konkurrera med stora affärscentrum, men ska kunna ge en bra vardagsservice med butiker, kultur, idrott och möteslokaler på gångavstånd, gärna med en lokal profil som i Hökarängen. Alla stadsdelar oavsett läge ska vara attraktiva.

Stadsdelsnämnderna är självklara aktörer i det arbetet, samtidigt som det framgår av remissvaren att de inte finns resurser att samordna och driva arbetet. Det är just för att ge lokala krafter förutsättningar att nå resultat som motionen föreslår att staden ställer utvecklingspengar till förfogande och att varje förortscentrum ska ha en utvecklingsplan. Det är också viktigt att i en strategi slå fast att kommunen själv är en avgörande motor i förortsutvecklingen. Ett förvaltningskontor fyller flera funktioner. Det ger staden en synlighet och närvaro som är angelägen för de boende, förutom de specifika tjänster som tillhandahålls för allmänheten och det synliga bidrag till kundunderlaget som behövs i de små centrumen.

Förutsättningarna för att centrumen ska leva vidare hänger ihop med expansionen av de stora köpcentrumen och hur arbetsplatserna fördelar sig i staden. Ska vi kunna bygga en ekologiskt hållbar storstad som möter klimathotet på bästa sätt måste institutioner, myndigheter, affärer och andra arbetsplatser fördelas jämnare och inte koncentreras till vissa delar av staden. I vissa förorter med stor omflyttning eller där köpkraften är låg kan det bästa vara att staden köper tillbaka centrumen. Kommunala bolag med lägenheter i stadsdelen kan äga centrumet gemensamt eller så kan det största kommunala bolaget bli ägare. Då får vi ett tydligt samband mellan behovet att utveckla centrumet och att det ger bostadsområdet ett tydligt mervärde.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* (MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Ann-Margarethe Livh (V) berör i motion (2011:32) frågan om utvecklingen i stadens förortscentrum de senaste åren, något som innefattat såväl flytt av förvaltningar som nedläggningar av grundläggande service vilket urholkar de mindre centrumanläggningarna. I syfte att få levande förorter föreslås en rad åtgärder, däribland upprustning av lokaler, återflytt av kommunala verksamheter, start av småföretagarcentrum samt att köpa tillbaka de förortscentrum som såldes till Boulton.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB samt kommunstyrelsens handikappråd. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet vidare till AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem samt Stockholm Business Region AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 augusti 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Levande förortscentrum och mötesplatser för stockholmarna är en viktig del i arbetet med ytterstadsutvecklingen.

Centrumkompaniets bestånd såldes 2007 till Boulton. Sedan våren 2011 äger Royal Bank of Scotland beståndet via Centeni. Deras bestånd i ytterstaden består idag av centrumanläggningarna i Rinkeby, Tensta och Skärholmen. Royal Bank of Scotland och Centeni har en pågående dialog med affärsidkarna och lokal innehavarna i centrumanläggningarna Rinkeby och Tensta. Övriga centrumanläggningar i ytterstaden ägs av bostadsbolagen eller privata lokal- och fastighetsägare.

Stadsledningskontoret anser att det finns en positiv utveckling där privata och kommunala initiativ tillsammans leder till förbättringar. Husbys vårdcentral har återuppstått genom ett privat alternativ, Familjeläkarna, och Kronans Droghandel öppnar snart apotek i Hökarängens centrum. I Rågsved är en fastighetsägarförening under bildande där bostadsbolagen, centrumaktören, Micasa och Ikano påbörjat ett samarbete för utvecklingen av centrumet.

Dessa initiativ är bland annat ett resultat av genomförda boendedialoger i både Järva och Söderort där ett återkommande önskemål från medborgarna är att det ska finnas

fungerande centrum och mötesplatser med relevanta och attraktiva utbud i stadsdelarna. Boendedialogerna har skapat nya nätverk och samverkan mellan bostadsbolagen, privata fastighetsägare och stadens förvaltningar för att gemensamt skapa förutsättningarna för bästa utbud för medborgarna och grund för affärsidkarna.

Fördjupade dialoger förs även i Järva om flera av bostadsbolagens utvecklingsprojekt samt kring de uppdrag stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och exploateringskontoret har att utveckla centrumpunkter. För Järva finns nytt planförslag för utveckling av Rinkebystråket, ny strukturplan för Rinkeby allé inklusive Rinkeby centrum. Ny strukturplan för Husby är ute på programsamråd och förslag till ny strukturplan för Akalla planeras att behandlas i stadsbyggnadsnämnden under hösten 2011 med sikte på programsamråd vintern 2011-2012. Alla dessa projekt innehåller förslag till lösningar på förbättringar i centrumlägena samt möjlighet att etablera nya affärslokaler.

Stockholm Business Region har uppdrag att inventera lokaltillgången i Järva samt utveckla potentialen till företagande och nyföretagande i Järva och Söderort. I Järva deltar Stockholm Business Region aktivt i den lokala näringslivsutvecklingen genom nätverksorganisationen Järva-Andan. Under vintern och våren 2010-2011 har företagsdialoger genomförts som samlat affärsidkare och andra aktörer. Detta arbete fortsätter kontinuerligt och fler möten är planerade. Vidare har Stockholm Business Region genomfört en kartläggning av samtliga centrumbildningar i Söderort som är till stor hjälp till stadsdelsförvaltningarnas uppdrag att driva lokal utveckling.

Stadsledningskontoret anser att i enlighet med stadens Vision Järva 2030 och Vision Söderort 2030 ska prioriteringar göras som främjar den lokala utvecklingen avseende boende, kultur, fritid och idrottsliv och därigenom skapa och bevara levande förortscentrum och mötesplatser för stockholmarna .

Det är viktigt att den lokala utvecklingen skapas och drivs av lokala krafter tillsammans med medborgarna och med aktivt stöd från stadens förvaltningar och bolag i enlighet med de uppdrag och handlingsplaner som finns i visionsprogrammen för Järva och Söderort. Utifrån detta finner inte stadsledningskontoret behov av en särskild strategisk plan för att rädda förortscentrumen och utveckla förorterna.

Kontoret föreslår mot denna bakgrund att motionen av Ann-Margarethe Livh (V) om levande förortscentrum anses besvarad med vad som anförts i tjänsteutlåtandet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 oktober 2011 att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av tjänstgörande ersättaren Love Edenborg m.fl. (MP), bilaga 1.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 september 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen håller med Ann-Margrethe Livh om att förortscentrumen spelar en viktig roll i Stockholm, och att det behövs ett strategiskt arbete för att utveckla centrumområdena.

Förvaltningen erfar att det finns ett flertal mindre centrumområden som genomgår en negativ utveckling generellt, samtidigt som allmänheten värnar om att de lokala centrumen finns kvar med viss service. Detta är viktigt inte minst för äldre som inte tar sig så långt för dagliga inköp. I och med att mindre centrum tappar service blir centrumområdena mindre attraktiva och färre besökare tar sig dit, vilket bidrar till minskat underlag för affärer och verksamheter. Utvecklingen av större externa köpcentrum med lågprisbutiker, tillsammans med ökat bilinnehav och näthandel kan så klart också påverka behoven och efterfrågan av ett lokalt centrum.

Förvaltningen anser att ansvaret för levande centrumområden ligger hos såväl byggherrar, fastighetsägare och staden. De förslag som Ann-Margrethe Livh ger berör flera olika aktörer. Stadsdelsförvaltningen som ensam aktör har varken uppdrag eller resurser att driva frågan om att samtliga centrumområden i stadsdelsområdet ska leva och utvecklas. Däremot arbetar förvaltningen tillsammans med framförallt de tekniska förvaltningarna och bostadsbolagen för att öka tryggheten i den yttre miljön. Förvaltningen bevakar även behovet av kommunal service i samband med ny bebyggelse, och ingår som aktör i ett samlat trygghetsarbete inom ramen för Söderortsvisionen, med fokus på Rågsveds centrum i ett första steg.

Förvaltningen anser att det redan nu sker och planeras för angelägna satsningar i och i anslutning till flera av stadsdelsområdets centrumområden. Såväl översiktsplanen som samrådsförslaget till Arkitektur Stockholm lyfter fram möjligheterna att i planering och utformning skapa förutsättningar för levande offentliga stadsdelar och offentliga rum. För att centrumområden ska utvecklas positivt behövs fler bostäder och lokaler för kommersiell service samt attraktiva offentliga miljöer, vilket kan möjliggöras i och med ny byggnation för bostäder och arbetsplatser. Förvaltningen ser att detta kan möjliggöras i de flesta av stadsdelsområdets centrumområden, då det pågår såväl upprustning av parkområden, större stadsutvecklingsprojekt, som ett stort antal förtättningsprojekt i nästan hela området.

Förvaltningen vill emellertid lyfta fram arbetet med två centrumområden, i Högdalen och i Rågsved.

I enlighet med översiktsplanen och söderortsvisionen planeras just nu på olika plan för utveckling av både Högdalen och Rågsved. För Högdalens centrum kommer stadsbyggnadskontoret under hösten att starta ett programarbete. I det arbetet tas ett helhetsgrepp om området, och möjligheterna att koppla ihop Högdalen och Rågsved undersöks. I det arbetet ingår att göra både trafikutredning och handelsutredning för att undersöka bland annat vilka potential centrumområdet har att växa samt föreslå hur utvecklingen ska se ut, utifrån ny och kompletterande bebyggelse. I det arbetet ingår

även den fastighet där före detta Vantörs stadsdelsförvaltning var lokaliserad. I anslutning till Högdalens centrum byggs även ett helt nytt kvarter med över 100 lägenheter samt en stor skateanläggning som troligen kommer locka besökare från hela regionen.

I Rågsved har flera förvaltningar och bolag samlats för att Rågsveds centrum ska bli tryggare och mer attraktivt. Inom ramen för Söderortsvisionen arbetar de olika aktörerna samlat med frågor som rör fysisk planering, trygghet, skolans utveckling och sysselsättning för invånarna i området.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2011 att anta stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Ewa Larsson m.fl. (MP), ledamot Annika Johansson m.fl. (S) samt ledamot Tina Kratz (V), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 juni 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att välfungerande centrumbildningar i varje stadsdel är önskvärt. I medborgardialogen inför att Vision Söderort 2030 togs fram var det ett återkommande önskemål att det ska finnas centrum med ett relevant och attraktivt utbud i stadsdelarna. Här har bostadsföretagen ett ansvar vid uthyrning av butikslokaler.

I handlingsplanen som ingår i Vision Söderort 2030 finns centrumutveckling med och ett uppdrag att utreda hur de lokala centrumen kan utvecklas. Kommunstyrelsen är ansvarig för arbetet i samarbete med Stockholm Business Region (SBR) och stadsdelsnämnderna. Under 2010 genomförde SBR en kartläggning av samtliga söderorts centrumbildningar, vilket redovisades vid en workshop i januari 2011.

Stadsdelsförvaltningen deltar gärna i ett arbete med syfte att göra de lokala centrumbildningarna mer attraktiva, men har inte resurser att samordna och driva arbetet. De flesta frågor som är relevanta i ett utvecklingsarbete; såsom butikslokaler, torghandel, upprustning av torg och parkering ligger utanför stadsdelsförvaltningens ansvarsområde.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 6 juni 2011 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Ornina Younan (S), ledamöterna Jonas Ljungstedt (V), Anna Jonazon (S) och Rune Olofsson (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamöterna Awad Hersi (MP) och Derya Uzel (MP), bilaga 1.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att stadens förortscentrum ska blomstra, vara självklara mötesplatser för stockholmarna och att där ska finnas god kommersiell och kommunal service.

Spånga-Tensta har två stadsdelscentrum inom sitt förvaltningsområde, Tensta centrum och Spånga centrum. Härutöver finns mindre antydning till centrumbebyggelse i stadsdelarna Hjulsta och Bromsten med i huvudsak endast mataffär och restaurang kring ett torg. Förvaltningen har uppfattat att motionären avser förortscentrum i socialt utsatta områden, varför Tensta centrum behandlas i det följande.

Tensta centrum har ett rikt folkliv. Människor av många olika nationaliteter handlar frukt och grönsaker i kommersen kring torghandeln. Folk står och samtalar, barn stöjar omkring. För en utomstående kan Tensta centrum ses som en självklar mötesplats för de kringboende. Här finns god kommersiell service med flera livsmedelsaffärer, restauranger samt galleria. I Tensta centrum finns en bank för privatkunder. För företagskunder och vid mer omfattande bankaffärer finns bank i Spånga centrum eller Kista centrum.

På Tenstagången ligger Medborgarkontoret. Här kan de som söker samhällsinformation få vidare vägvisning in i det svenska samhället. Annan kommunal service är missbruksmottagningen i samarbete med landstinget. Tidigare fanns arbetsförmedling, servicekontor med försäkringskassa och skattekontor inrymda i Medborgarkontoret. Dessa verksamheter hyrde in sig i lokalen i andra hand, men valde nyligen att flytta.

Tidigare fanns stadsdelsförvaltningens huvudkontor i Tensta centrum. Detta kontor lades ned 2008 och revs senare på grund av att de anställda länge fått hälsoproblem som sattes i samband med mikrobiella skador i husets innemiljö. Därefter planerades ett nytt kontor i en hög byggnad på samma plats med lägenheter i de översta planen.

Förvaltningens huvudkontor, där bland annat social service finns, inryms nu i en byggnad i Lunda företagsby med cirka 5 minuters gångavstånd från Hjulsta och 15 minuters gångavstånd från Tensta centrum. En ny förvaltningslokal närmare Tensta centrum har ständigt varit på agendan.

I Tensta centrum finns Tensta Träff, som utöver bibliotek, också innehåller en kommunal samlingslokal, som medborgarna kan hyra för sammankomster. För ett tryggare Tensta har förvaltningen tillsammans med polismyndigheten planerat och byggt en gemensam lokal för närpolis och kommunens fältarbetare. Dessa verksamheter har nu också påbörjat ett samarbete med kommunens social-sekreterare med syfte att få ett tryggare samhälle för alla i Tensta. Brottsförebyggande rådet (BRÅ) är ett annat forum för olika intressenter kring säkerhetsaspekterna i området.

Tensta centrum kan lätt nås från olika håll i närområdet via planfria korsningar och broar över genomfartslederna. Tunnelbanestationen ligger centralt i området. Tvärkommunikationer finns med buss till närbelägna stadsdelar. Stora satsningar har skett för att skapa förutsättningar för lek och idrott för barn och ungdomar i stadsdelens parker. Invid centrum ligger också simhallen. Närheten till Spånga By med sin 4H-gård utgör en stor kvalitet för de mindre barnen. Blå huset mitt i centrum är en annan samlingspunkt för ungdomar för utövning av kultur och sport. I Blå huset bedriver bland annat kulturskolan sina aktiviteter. Tensta Konsthall är en numera etablerad institution i stadsdelsbilden. Vårdcentral finns också mitt i centrum.

Motionärens punkter som handlar om ingrepp i bostadsbolagens, bankernas och företagarnas verksamheter hamnar utanför stadsdelsförvaltningens verksamhet.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2011 att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 augusti 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Då motionen inte på ett direkt sätt berör innerstadsdelarna ger förvaltningen synpunkter ur ett mera generellt perspektiv.

Förvaltningen tycker att det är positivt med motionens förslag om att en strategisk plan ska tas fram för att utveckla förortscentrumen. Det finns mycket att vinna i ökad trivsel, trygghet och tillgänglighet för invånarna i ytterstadsområdena om den pågående utvecklingen mot alltmer tynande förortscentrum kan brytas. Ett välfungerande centrum med viktig vardagsservice inom ett rimligt avstånd från hemmet ökar livskvaliteten betydligt, och är särskilt viktigt för de grupper som har svårare att förflytta sig geografiskt.

Förslaget i motionen stämmer överens med det som står i Översiktsplanen för Stockholm om att staden bör fortsätta att värna såväl större centrumanläggningar som mindre stadsdelscentrum i ytterstaden genom exempelvis upprustningar av den offentliga miljön, om- och tillbyggnader eller genom att öka kundunderlaget med kompletteringsbebyggelse.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen delar motionärens uppfattning att stadens förortscentrum ska vara väl fungerande med god kommersiell och kommunal service, i den omfattning som nuvarande befolkningsstrukturen medger. Marknadsförutsättningarna har för många av dessa centrum förändrats under det senaste decenniet genom den omfattande nyproduktion som genomförts i närområdet och genom nya centrumetableringar, som exempelvis Bromma Blocs. Många av förortscentrumen har inte heller haft förutsättningar att anpassas till den nya marknadssituationen och påverkas av den omstrukturerad detaljhandeln som pågått under de senaste decennierna där detaljhandeln har koncentrerats till större etableringar. Underlaget för handeln i mindre förortscentrum har även minskat genom att de boende i större utsträckning förvärvsarbetar i andra delar av staden och därmed i större utsträckning handlar på väg till eller från arbetsplatsen eller storhandlar på helgerna.

Motionären föreslår att staden ska besluta om att förvärva de förortscentrum som såldes från Centrumkompaniet till Boulton under 2007. Detta var centrumetableringar i separata fastigheter eller i fastigheter som genom tredimensionell fastighetsbildning gick att separera från centrumdelen. Ägande och förvaltning av kommersiella lokaler utgör inte stadens allmännyttiga bolags kärnverksamhet utan en stöd- och servicefunktion till det bostadsbestånd som bolagen äger och förvaltar. Koncernledningen anser därför inte att det finns motiv att förvärva de centrum som staden tidigare sålt.

Stadens bostadsbolag äger och förvaltar idag ett 30-tal centrum, från större köpcentrum som Vällingby City, till mindre centrumbildningar som Fagersjö centrum. För stadens bostadsbolag utgör lokalytorna idag ca 10 % av beståndet, motsvarande ca 700 000 kvm fördelat på 4 500 enheter. Det är således en relativt liten del av beståndet men med ett stort antal kommersiella hyresgäster i många små lokaler över hela staden. Stadens bolag arbetar kontinuerligt med upprustning och anpassning av lokalerna och hyror utifrån hyresgästens behov och för en kontinuerlig dialog med företagare i respektive område.

Sedan 1 januari 2011 började en ny lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag att gälla. Denna slår fast att allmännyttiga bostadsaktiebolags verksamhet ska bedrivas enligt affärsmässiga principer, för att inte försämra konkurrenssituationen gentemot privata fastighetsägare. Stadens bolag kan därmed inte gå in och subventionera hyror utan ska ta ut marknadsmässiga hyror. Där efterfrågan och lämpliga lokaler finns, så upplåter bolagen samlingslokaler.

Redan idag pågår arbete med trygghetsåtgärder genom bolagens försorg. Bland annat inom Stimulans för Stockholm och Järvalyftet.

Inom arbetet med Söderortsvisionen och Järvalyftet pågår arbete med att utveckla ytterstaden för ytterligare företagsetableringar.

Stadens bostadsbolag medverkar i både kulturella och idrottsliga sammanhang genom upplåtelse av lokaler och aktiviteter för hyresgäster, vilket exemplifieras i deras remissvar.

Ann-Margareth Livh föreslår avslutningsvis i sin motion att kommunfullmäktige beslutar om en strategisk plan för att rädda förortscentrumen och utveckla förorterna.

Koncernledningen delar motionärens uppfattning om att en översyn av förutsättningarna och utvecklingsmöjligheterna för de mindre centrumen bör genomföras. Koncernledningen har i under våren 2011 tagit initiativ till en sådan utredning, vilken genomförs i samarbete med stadens bostadsbolag.

Sammantaget anser koncernledningen att pågående arbete hos bolagen och koncernledningen ligger i linje med motionärens förslag samt att arbetet, även fortsättningsvis, måste utgå ifrån de berörda bolagen och respektive centrums förutsättningar då dessa är mycket olika.

Underremisser

AB Svenska Bostäder remissvar har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget skriver i sitt remissvar att staden bör kontinuerligt arbeta med att skapa goda förutsättningar för ytterstadens småcentrum. Svenska Bostäder ställer sig därför positiv till förslaget om stärka små stadsdelars centrummiljöer. Detta rör i synnerhet ett ökat samarbete inom staden kring parkeringsfrågor, skötselfrågor, skyltning, främjande av arbetsplatser och samhällsservice.

Svenska Bostäder menar dock att det konkreta utbudet är en fråga som bör hantearas lokalt – av fastighetsägaren och de lokala handlarna och aktörerna i samarbete. Utbudet och intresset för att driva verksamhet är en direkt följd av den lokala efterfrågan. På samma sätt är hyresnivåerna en direkt följd av lokalens attraktivitet och skick.

Ombyggnader och anpassningar av hyran för att främja olika verksamheter görs kontinuerligt. Att skapa ett mer levande utbud genom att subventionera vissa verksamheter är inget ett alternativ, inte heller för ett allmännyttigt bolag. Varje verksamhet måste bära sig själv.

Relativt ofta har småcentrumen en företagarförening där företagare och fastighetsägare kontinuerligt diskuterar frågor om centrumens behov. Den lokala känndomen hos såväl fastighetsägare som företagare och företagarföreningar är mycket god. Vid ett eventuellt framtagande av en plan är det viktigt att säkerställa att den kunskap som finns hos fastighetsägare och företagarföreningar får genomslag (*bilaga 1*).

AB Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget bedriver ett strategiskt arbete såväl för centrumanläggningar i det egna beståndet som genom samverkan med fastighetsägare till andra centrumanläggningar i bolagets bostadsområden. Förutom två större centrumanläggningar i Årsta och Gubbängen har bolaget ett antal mindre bostadscentrum i söderort. Centrumen är i behov av utveckling eller avveckling och Familjebostäder har därför utrett vilka förutsättningar som finns och vilka åtgärder som bör övervägas.

Precis som i remissvar av *Motion (2011:28) om framtagande av en plan för främjande av mångfald i Stockholms handel och butiksliv* vill Familjebostäder framhålla att bra och funktionella centrumbildningar ökar känslan av trygghet och trivsel i våra

bostadsområden och stärker attraktiviteten för våra hyresrätter. Dessutom underlättas uthyrningen av bolagets kommersiella lokaler av en väl fungerande näringsverksamhet.

Det viktigaste för att skapa levande bostadscentrum är attraktiva och trygga allmänna ytor samt närservice i form av företrädesvis livsmedel. Familjebostäder har ett affärsmässigt intresse av att hitta lokalyresgäster som tillför värde till ett område i kombination med det sociala grunduppdraget bolaget har för att utveckla staden. Det tänkbara kundunderlaget är ofta avgörande för om ett centrum har potential att etablera sig och växa eller inte. En större dagbefolkning och en möjlighet till ökad systerställning, genom motionärens förslag om att öka antal arbetsplatser, kan ha en positiv inverkan på köpkraften. Väl fungerande centrum stärker också förutsättningarna för att arbetsgivare finner platsen attraktiv och att antalet arbetstillfällen i området kan öka ytterligare.

Samtidigt ligger Familjebostäders utmaning i att vara med och stimulera till fungerande serviceverksamheter i små centrum som tar sin utgångspunkt i de som bor eller arbetar i området. Att utveckla små centrumbildningar kräver resurser, både i form av investeringar och i engagemang. Vinsten av att göra rätt saker bedöms dock kunna återbetala sig på lång sikt med resultatet nöjdare och tryggare boende i området.

Utvecklingen av centrumanläggningar och uppmuntrande av företagande ingår i arbetet med Vision Söderort och Järvalyftet, som också rymmer satsningar på ungdomar, idrott och kultur. Familjebostäder deltar aktivt i stadens satsningar och utifrån rapporter, undersökningar och det som kommer fram under boendedialoger arbetar bolaget med att öka trygghet och attraktivitet. Inom ramen för Järvalyftet och Vision Söderort initieras samarbeten med fastighetsägare och andra berörda parter. Ett konkret exempel på detta är samarbetet mellan stadens bolag och förvaltningar i Rågsved där parterna har delat upp sig arbetsgrupper för att åstadkomma lång- och kortsiktiga effekter i och i närheten av Rågsved Centrum. Fastighetsägarföreningen på Järva är ett annat exempel (*bilaga 2*).

AB StockholmsHems remissvar har i huvudsak följande lydelse.

StockholmsHems centrumanläggningar och större butikslägen ligger främst utanför tullarna, normalt i bottenvåningen i flerbostadshus. Till följd av att den största delen av detaljhandeln flyttat från mindre lokala stadsdelscentra till allt fler stora köpcentra, har de flesta av dessa äldre lägen nu en butiksmix som upplevs som mindre attraktiv av dagens kunder. Detta är inte unikt för StockholmsHem eller Stockholm, utan omvandlingen är en del i en global trend. Det finns således ett starkt behov av att stödja och utveckla handeln i bolagets butikslägen så att den motsvarar efterfrågan hos dem som bor eller arbetar i anslutning till dessa.

I stadens och bostadsbolagets satsningar på medborgardialoger kommer ofta förslag på vilka funktioner och vilket butiksutbud som kunderna efterfrågar i de olika centrumerna. StockholmsHem har, inom ramen för projektet "Hållbara Hökarängen", inlett ett arbete med stadsdelsnämnden, näringsidkare, stadsdelsrådet och andra aktö-

rer för att arbeta med utvecklingen av bland annat centrumanläggningen.

Trots att projektet bara är i startfasen har projektet redan kommit en bit på vägen mot målet att stadsdelen i framtiden ska vara socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar. Som exempel kan nämnas att projektet lyckats få ett apotek att etablera sig och försöker vidare få lokala aktörer att samarbeta. Projektet jobbar bland annat med att få igång en samverkan mellan en colombiansk kaffeshop och en peruansk restaurangföretagare så att de kan stöda varandras verksamhet. Ett skyltprogram ska tas fram och projektet ska försöka få igång en företagarförening.

Dessvärre saknar dock näringsidkare i mindre stadsdelscentrum ofta den ekonomiska möjligheten att betala satsningar för att höja centrumets attraktivitet eller ens medlemskap i företagarföreningar. Det är därför rimligt att Stockholmshem, i vart fall under en övergångstid, tar ett större ekonomiskt ansvar för stadsdelens och centrumets utveckling för att på sikt uppnå en mer välfungerande stadsdel och därmed ett högre värde på våra fastigheter i området. Liknande satsningar görs ofta i USA i form av BID:s, en form av samarbete mellan staden och fastighetsägare, där de sistnämnda satsar mycket pengar på upprustning för att lyfta områden som behöver omdanas.

Vad gäller kulturen i Hökarängen försöker bolaget skapa ett konstnärskluster i Tobaksområdet med Konsthall C som nav. Stockholmshem sponsrar sedan flera år Konstallen som nyligen fått tillgång till ännu fler lokaler i samma hus för nya aktiviteter. I området reserverar Stockholmshem lämpliga lokaler för konstnärlig verksamhet. I centrum har Hökarängens stadsdelsråd en lokal där lokala konstnärer kan ställa ut sina alster i ”Konstiga fönstret”.

I stadsdelen finns också flera gemensamhetslokaler i Stockholmshems fastigheter. Den största, Kastanjegården, har en livlig daglig caféverksamhet med datakurser, bridge, musikcafé mm och lokaluthyrning till de boende. Som en frukt av medborgardialogen har en filmklubb startats som kommer att hålla till i en befintlig gemensamhetslokal och i Konsthall C. Erfarenheterna från Hållbara Hökarängen ska sammanställas och användas för satsningar i andra områden efter projektets avslut år 2013 (*bilaga 3*).

Stockholm Business Regions remissvar har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm Business Region har kunnat konstatera den negativa utveckling som många små förortscentrum haft. Bland annat genomfördes 2010 en utredning som pekar på att de små lokala centrumen har förlorat marknadsandelar till större marknadsområden. Motsvarande utveckling finns även i andra städer i landet. Kraften i de små förortscentrumen att förnya utbudet för att attrahera nya kunder har inte varit tillräcklig för att möta konsumenternas efterfrågan.

Ändrade boende- och sysselsättningsmönster samt ändrade resvanor och extern-etableringar samt köpvanor är viktiga förklaringar till det minskade kundunderlaget som har pågått under längre tid. Stadens ambition är att skapa stråk mellan olika isolerade stadsdelar och öka kundunderlaget genom fler arbetsplatser och bostäder.

Det här är ett långsiktigt arbete enligt ÖP 2010. Utöver det genomför Stockholm Business Region kontinuerligt företagsbesök samt verkar för att handlarnas villkor ska förbättras. Bolaget är aktivt i Företagsgrupperna i Stockholm där lokal näringslivsutveckling är den högst prioriterade frågan och i detta samarbete finns ett forum där företagarna i Stockholms olika företagsområden kan stödja varandra och sitt områdes utveckling. Stockholm Business Region bidrar i sådana processer och hjälper till med kontakter in i Stockholm stad. I sammanhanget bör påpekas att lämna företagargestöd, i form av tjänster eller på annat sätt, riskerar komma i konflikt med den kommunala kompetensen.

Behovet av en attraktiv ytterstad är viktigt, inte minst eftersom ytterstadens betydelse för tillväxt, sysselsättning och bostäder förväntas växa. Stockholm Business Region har uppdraget att stärka små och medelstora företag i ytterstaden. Ett sätt att göra det är att arbeta med tydliga visioner och tydlig samhällsplanering.

Redan idag sker ett sådant arbete brett över kommun-, förvaltnings- och bolagsgränser inom Söderortsvisionen och Järvalyftet. Det arbetet är dock inte ensidigt fokuserat på handelsliv, centrummiljöer och handelsplatser utan har en bredare ansats för att fånga olika aspekter på de utmaningar som finns i ytterstaden. I den processen spelar handeln en viktig roll i olika sammanhang. I arbetet med Järvalyftet har stadsbyggnadsfrågorna blivit viktiga för att stärka samband och bygga bort barriärer för att förbättra handeln på Järvalyftet. Genom att arbeta med tydliga inriktningar, som i Farsta mot idrott, hälsa och friluftsliv, kan också ett område stärkas konceptmässigt vilket bidrar till bättre förutsättningar för handeln.

Stockholm Business Region arbetar aktivt över hela staden med småföretagarfrågor. I ett samarbete med Stockholms Nyföretagarcentrum erbjuds rådgivning till alla stockholmare som önskar starta företag. Inom ramen för Söderortsvisionen kommer en strategi för fler arbetsplatser att utarbetas under 2011. Ambitionen är att stärka Söderort som arbetsplats och därigenom kan underlaget för näringsidkare även i mindre förortscentrum påverkas positivt.

Engagerade fastighetsägare är en viktig fråga för många småföretagare i alla typer av centrum och centrumanläggningar. I Skärholmen / Kungens Kurva arbetar Stockholm Business Region tillsammans med andra förvaltningar i Staden, Huddinge kommun och fastighetsägarna för att utveckla området. Liknande samarbeten finns på andra håll i Stockholm.

Sammantaget menar Stockholm Business Region AB att bolaget inom sina ansvarsområden arbetar för levande förortscentrum i enlighet med motionärens intentioner.

Kommunstyrelsens handikappråd

Kommunstyrelsens handikappråd beslutade vid sitt sammanträde den 18 oktober 2011 att lämna följande yttrande.

För våra grupper är alla de små förortscentrum mycket viktiga ur flera aspekter. Närhet till service och säkerhet, då man hittar i sitt eget centrum. Man är mindre beroende av färdtjänst och genom det kan man känna sig mer självständig.

När man renoverar centrumen måste man göra butiker och andra lokaler tillgängliga. Att man även sprider information om vilket utbud som finns i centrumen och dess närhet. Det vi önskar är att man i samband med upprustningen av förorterna då tar med berört centrum och att rådet då för vara med och ge synpunkter.

RESERVATIONER M.M.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av tjänstgörande ersättaren Love Edenberg m.fl. (MP) enligt följande.

Vi har tidigare uppmärksammat den utarmning som sker i en del av våra förortscentrum. På senare tid har många röster höjts i Högdalen beträffande den genuina oro man känner inför den negativa spiral där mer och mer service och verksamheter håller på att försvinna. Vi är därför mycket positiva till motionärens idé om ett mer strategiskt och övergripande arbete som skulle innefatta alla behövande förortscentrum. Det räcker inte med att lappa och laga utan det behövs både vilja och hårt arbete från alla håll för att utveckla och skapa levande förortscentrum.

Som förvaltningen också skriver finns det stora möjligheter att utveckla förortscentrum i samband med förtätning och exploatering, med det förutsätter också att man bygger på rätt sätt. Miljöpartiet i Enskede-Årsta-Vantör har tidigare skrivit om bristerna i den ännu inte antagna strategin Arkitektur Stockholm som vi upplever som alltför innerstadsfixerad. Det talas om stadsmässighet och mer stenstad och man ger också exempel på hur innerstaden kan förtätas på ett bra sätt. Däremot talas det inte om hur förtätningen av våra förortscentrum kan göras så att man tillför nya kvaliteter samtidigt som de gamla bibehålls. Vi har flera centrum med höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden.

Dessa bör utvecklas på ett varsamt sätt. Här kunde kvalificerade medborgardialoger ske för att inventera odokumenterade kvaliteter. Det finns en hel del ”tyst kunskap” om förortens liv.

Stockholm växer snabbt och kommer att fortsätta göra det, då är det dubbelt viktigt att se till att kvaliteter bibehålls samt förstärks i de fall de brister. En ovarsam förtätning kan tyvärr lätt leda till motsatsen. Här vill vi också påpeka hur viktiga de allmänna kommunikationerna och cykelvägarna är. Förortscentrum är i många fall även knutpunkter i kollektivtrafiken. I Söderort gör de dåliga och långsamma tvärförbindelserna att många tycker det är enklare att åka till innerstan alternativt handla på nätet. En spårbinden Tvärbana Syd genom vårt område skulle underlätta förortscentrumens utveckling.

Det senaste året har alltför moderna cyklar med bagagelåda setts i våra centrum. Det är ett nytt sätt att köra hem sina varor, där man även på ett bekvämt sätt samtidigt fraktar barn. Att skapa säkra och bekväma cykelparkeringsplatser i direkt anslutning till affärer och andra serviceställen är viktigt, det saknas ibland idag. Här krävs en övergripande strategi som också samordnas med tillgänglighetsarbetet. Speciellt Högdalens Centrum är i behov av förbättringar, en förberedande analys är gjord, men det krävs konkreta åtgärder. Här finns den fysiska möjligheten att, om man vill, skapa den

hypermoderna förstaden, som inte har innerstadens begränsningar i form av smala trottoarer o dyl.

Vi håller med motionären om att det behövs fler idrottsliga och kulturella verksamheter i förorterna. Det är bra exempel på sådant som knyter en stark relation mellan medborgaren och en viss plats. Det leder också till ytterligare efterfrågan på service i närområdet, t ex restauranger. Förvaltningen samarbetar framför allt med de tekniska förvaltningarna, här vore det på sin plats att även andra centrala nämnder som Kulturnämnden samordnade sitt arbete på ett strategiskt sätt för att förstärka förortens livfullhet. Stockholm håller på att växa från en stad till en storstad, en storstad har plats för flera kulturella hjärtan, inte bara ett enda i innerstan!

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Ewa Larsson m.fl. (MP), ledamot Annika Johansson m.fl. (S) samt ledamot Tina Kratz (V) enligt följande.

Blomstrande förortscentrum som är trygga och välkomnande för alla är ett viktigt uppdrag även för oss politiker. Människor behöver närhet till affärer, kultur, mötesplatser, kaféer, kommunal service mm. Vissa av våra centrum är i stort behov av att förbättras

Vår stadsdel växer så det knakar just nu, vilket innebär att det är viktigt att vi tar ett helhetsgrepp över hur vi ska möta alla nya och gamla invånare med relevant service och en kollektivtrafik som möter de nya behoven, exempelvis har vi ont om förskoleplatser, vi saknar fullstora idrottshallar, vi saknar en badanläggning, trafiksituationen är på vissa platser problematisk mm, mm.

En genomtänkt strategi för att möta dessa behov och även de ekonomiska förutsättningarna som krävs är nödvändiga för att Stockholm med alla förorter ska kunna utvecklas på ett bra och hållbart sätt. Vi ser ett stort behov vad gäller vår stadsdel att vi tar detta övergripande helhetsgrepp för att möta de behov och krav som ställs på oss nu och i framtiden.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Ornina Younan (S), ledamöterna Jonas Ljungstedt (V), Anna Jonazon (S) och Rune Olofsson (S) enligt följande.

att tillstyrka motionen

att därutöver anföra

Det som föreslås i motionen är att kommunfullmäktige ska besluta om en strategisk plan för att rädda förortscentrumen och att utveckla förorterna. Förslaget konkretiseras i nio olika punkter på exempel vad som kan göras, bl a att flytta ut kommunala arbetsplatser från City, att köpa tillbaka förortscentrumen och driva dessa i kommunala bolag där småföretagare som är hyresgäster ska ha stort inflytande och fler icke-kommersiella samlingslokaler.

Med tanke på att flera centrumanläggningar i förorterna har stora problem instämmer vi i motionärens krav på en strategisk plan, då ska även stadsdelsförvaltningarna ha en aktiv roll. I Tensta har försäkringskassan och skatteverket lämnat medborgarkontoret, likaså är även komvux och SFI på väg att försvinna. Den lokala stadsdelsförvaltningen har flyttat efter rivningen av dess hus, det är positivt att åtgärder vidtas för att planera en återflytt. Men vi vill se större delaktighet från förvaltningen i våra centra. Förutom Tensta gäller det också i Spånga, Bromsten och Hjulsta. Förvaltningen ska tillsammans med lokala invånare vara med och bidra till att utveckla dessa, så de blir bättre och attraktivare för både handlare och övriga medborgare.

Reservation anfördes av ledamöterna Awad Hersi (MP) och Derya Uzel (MP) enligt följande.

Att stadsdelsnämnden delvis bifaller motionen

Att därutöver anföra följande

Vi instämmer med motionären att Tensta centrum har blivit väldigt drabbad av Boultebes övertagande av Tensta centrum med kraftiga hyreshöjningar för handlarna i centrum och att det faktum att förvaltningen har blivit tvungen att flytta från Tensta centrum. Detta har blivit utomordentligt ekonomiskt avbräck för lokala näringslivet. Levande förortscentrum är förutsättning för blomstrande ytterstad, där småföretagare växer och skapar flera arbetstillfällen. Vi i miljöpartiet har länge bedrivit att inrätta småföretagarforum med administrativa resurser och vägledning.

Det finns flera händelser under senaste åren i stadsdelen som tillsammans visar att stadsdelen har bevittnat negativ utveckling, här följer några exempel, ungdomsmottagningen från Tensta, nedläggningen Komvux skolan, nedläggningen av skattekontoret, försäkringskontoret och pensionskontoret. Här får vi lägga till att förvaltningen har flyttat från Tensta centrum vilket har inneburit sämre kundunderlag för lokala näringslivet i Tensta. Det är svårt att bagatellisera den samlade effekten av dessa flytt och nedläggningar. För en levande förortscentrum kräver att dessa myndigheter flyttar tillbaka och att flera statliga och kommunala myndigheter lokaliserar i stadsdelen.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2011:32

2011:32

Motion av Ann-Margarethe Livh (V) om levande förortscentrum

Dnr 336-828/2011

Stadens förortscentrum ska blomstra, vara självklara mötesplatser för stockholmarna och där ska finnas god kommersiell och kommunal service. Tyvärr har många mindre centrum blivit alltmer oattraktiva de senaste åren. En av orsakerna är utförsäljningen av Centrumkompaniet till skandalföretaget Boulton, vilket har lett till höjda hyror och vanskötsel i många förorter. Även andra förortscentrum utarmas på service i takt med att marknadskrafterna får styra fritt.

Nedläggning av stadsdelskontor, medborgarkontor, arbetsförmedling, försäkringskassa, skattekontor, familjecentraler, tandvård, kvinnoverksamheter, öppna förskolor, bibliotek och andra offentligt finansierade verksamheter minskar kundunderlaget för affärerna och lunchrestaurangerna och har gjort många förortscentrum mindre intressanta att besöka.

Nästan alla små förortscentrum kämpar på olika sätt för sin överlevnad, bland annat Rinkeby, Tensta, Husby, Hässelby Gård, Bredäng, Sätra, Bagarmossen, Högdalen, Rågsved, Dalen och Årsta. Förutom att stora delar av den offentliga servicen, som finansieras av kommunen, landstinget och staten, har lagts ner har även kommersiell service som bankkontor lagts ner.

Avvecklingen fortsätter om inget görs. I dagarna stänger vårdcentralen i Husby och postens utlämning flyttar långt bort i Akalla. Snart står kanske apoteket på tur, när vårdcentralen stängt. I Högdalen hotas Fria Teatern av nedläggning sedan kulturnämnden halverat anslaget. Nedmonteringen av servicen på Järvafältet och i Söderort rimmar illa med visionerna om utveckling av ytterstaden. Den borgerliga majoriteten har det politiska ansvaret för att vända trenden, sluta med stuprörstänkandet i nämnder och styrelser och tänka på helheten.

För att få levande förorter krävs gångavstånd till ett centrum med en bra mix av affärer, kultur, mötesplatser, kaféer, restauranger, småföretagare och kommunal service. Miljön ska vara trygg och välkomnande för alla oavsett ålder och kön. Centrumen kommer givetvis att ha olika karaktär. Några är mindre, men alltid med en öppen mötesplats vid sidan av mataffären och restaurangen, medan andra centrum kan ha ett unikt varuutbud, medborgarkontor, bibliotek, Folkets Hus eller en teater vid sidan av den självklara kommunala servicen och dagligvaruhandeln.

Självfallet ska det finnas bra kollektiva tvärförbindelser och låncyklar vid naturområdena och förortscentrumen. Då blir förorterna lika centrala som city och attraktiva även för besökare. Om hela Stockholm ska leva måste den borgerliga majoriteten ta ansvar för att alla förorter ska ha väl fungerande och levande centrum. Det innebär att en rad politiska beslut måste fattas inom en snar framtid, till exempel:

- Köpa tillbaka förortscentrum från Boulton
- Rusta upp lokaler och öka inflytandet för småföretagarna som hyr av kommunala bostadsbolag
- Varje förortscentrum ska ha en utvecklingsplan och utvecklingspengar
- Icke-kommersiella samlingslokaler i alla förortscentrum
- Planera centrumen så att de är trygga även för barn och kvinnor
- Flytta ut kommunala arbetsplatser från City till förorterna
- Bygga nya arbetsplatser där nedläggningen av stadsdelskontor har bidragit att centrumen förlorat kundunderlag och håller på att utarmas
- Starta småföretagarforum
- Fler kulturella och idrottsliga verksamheter i förorterna.

Kommunfullmäktige föreslås mot bakgrund av ovanstående besluta om en strategisk plan för att rädda förortscentrumen och utveckla förorterna förslagen i motionen.

Stockholm den 4 april 2011

Ann-Margarethe Livh